

Lektionsplanering

Årskurs: 4-6

Ämne: Svenska

Tema: Rättigheter och relationer

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Svenska, Åk. 4-6: Läsa och analysera skönlitterära och faktatexter samt göra jämförelser mellan olika texter.

Svenska, Åk. 4-6: Reflektera över innehållet och budskapet i texter och koppla till egna erfarenheter och andra texter.

Svenska, Åk. 4-6: Använda olika lässtrategier för att förstå och tolka texter.

Svenska, Åk. 4-6: Skriva egna texter och anpassa dessa till syfte, mottagare och sammanhang.

Betygskriterium (E)

Svenska, Åk. 4-6: Eleven samtalar om och diskuterar varierande ämnen på ett sätt som till viss del utvecklar samtalen och diskussionerna.

Svenska, Åk. 4-6: Eleven skriver olika slags texter med viss språklig variation, i huvudsak fungerande struktur och innehåll samt viss anpassning till texttyp, syfte, mottagare och sammanhang.

Svenska, Åk. 4-6: Eleven för enkla resonemang om innehållet i olika texter.

Svenska, Åk. 4-6: Eleven söker och väljer med viss säkerhet information från olika källor och presenterar informationen på ett i huvudsak fungerande sätt, med egna formuleringar, ämnesrelaterat språk samt citat och källhänvisningar.

[Lgr 22, Svenska, Åk. 4-6]

Lärlarledda instruktioner

1. Introduktion till boken "Falfelflickorna" (10 min)

- Presentera bokens författare och tema.
- Förklara kortfattat vad boken handlar om och varför det är relevant för eleverna.
- Diskutera förväntningar på boken och dess koppling till rättigheter och relationer.
- Ge eleverna en kort sammanfattning av första kapitlet.

2. Läsning och reflektion (15 min)

- Läs ett kapitel eller ett urval stycken från boken tillsammans i klassen.
- Stanna upp för att diskutera svåra ord och begrepp.
- Be eleverna reflektera kort kring huvudpersonernas val och känslor.
- Låt eleverna skriva ner sina egna tankar om texten.

3. Diskussionsövning i par (10 min)

- Låt eleverna diskutera i par vad de tycker om relationerna mellan huvudpersonerna i boken.
- Ställ frågor om hur de tycker att rättigheter och relationer påverkar karaktärerna.
- Låt varje par dela sina tankar med klassen.
- Sammanfatta diskussionerna och koppla till större samhällsfrågor.

4. Avslutande reflektion och summering (10 min)

- Sammanfatta vad som har diskuterats under lektionen.
- Låt eleverna skriva en kort reflektion om boken och de teman de har utforskat.
- Ge möjlighet för eleverna att ställa frågor eller dela tankar om boken och lektionen.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

1. **Rättigheter i samhället** - Vad innebär rättigheter för oss alla? Hur påverkar dessa vår livssituation och våra relationer med andra människor? Det är viktigt att förstå de olika typerna av rättigheter som finns, både individuella och kollektiva. Många missförstår begreppet rättigheter genom att bara tänka på politiska rättigheter, men det gäller också tillgång till utbildning, hälsa och rättvisa.
2. **Relationer och samhällsstruktur** - Vad innebär det att ha rätt att vara en del av ett samhälle? Vad händer när en individs rättigheter inte respekteras i en relation? I boken "Falfelflickorna" skildras viktiga teman som handlar om makt och kontroll i mellanmänskliga relationer, vilket kan vara svårt att förstå för unga elever, men det ger en värdefull inblick i hur maktbalansen påverkar individens liv.

3. **Konflikter och lösningar** - När människor inte får sina rättigheter respekterade, kan konflikter uppstå. Hur kan dessa lösas på ett rättvist sätt? Eleverna får genom boken och diskussioner i klassen förstå hur olika typer av konflikter kan uppstå när rättigheter inte beaktas.

4. **Empati och förståelse** - För att förstå och respektera andras rättigheter är det viktigt att kunna sätta sig in i andra människors situation. Genom att läsa om olika karaktärers upplevelser lär sig eleverna att reflektera över egna och andras handlingar i relationer.

5. **Bokens budskap** - "Falfelflickorna" handlar om viktiga ämnen som påverkar unga människors liv. Genom att förstå bokens budskap om rättigheter och relationer, kan eleverna också börja tänka på dessa ämnen i deras egna liv och samhälle.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Rättigheter	De lagstadgade eller moraliska rättigheter som varje individ har, t.ex. rätt till utbildning och hälsa.	Härstammar från det gamla svenska ordet "rätt", som betyder "rättvisa" eller "lag".
Relationer	De förbindelser eller interaktioner mellan människor, ofta baserade på känslomässiga eller sociala faktorer.	Kommer från latinets "relatio", som betyder "återberättelse" eller "relation".
Maktskillnad	Den ojämlikhet i makt som kan finnas mellan individer eller grupper, ofta beroende på social, ekonomisk eller politisk status.	"Makt" har nordiskt ursprung, och "skillnad" härstammar från gammalsvenska ordet "skilja".
Empati	Förmågan att förstå och dela en annan individs känslor eller erfarenheter.	Kommer från grekiska "empathia", där "em" betyder "i" och "pathos" betyder "känsla" eller "lidande".

Diskussionsfrågor

- A. Vad tror ni är de största utmaningarna för människor som inte får sina rättigheter respekterade?

- B. Kan vi verkligen förstå en annan människas situation om vi inte har varit

med om samma sak? Vad innebär det att vara empatisk?

C. Om du var en av karaktärerna i boken, hur skulle du hantera de konflikter som uppstår i relationerna?

Aktivitet

Låt eleverna skapa en affisch som illustrerar deras egna rättigheter och hur de kan påverka sina relationer med andra. De ska använda citat från boken för att stärka sina argument. Aktiviteten ska uppmuntra till kreativt tänkande och hjälpa eleverna att reflektera över sina egna upplevelser av rättigheter och relationer i livet.

Exit-ticket

Fråga	Svar
1. Vad handlar boken "Falfelflickorna" om?	Boken handlar om rättigheter och relationer, särskilt i unga människors liv.
2. Vad är rättigheter?	Rättigheter är de lagstadgade eller moraliska privilegier som alla människor har.
3. Vad innebär en maktskillnad i en relation?	Det betyder att en person har mer makt än en annan, vilket kan skapa orättvisa.
4. Varför är empati viktigt i relationer?	Empati hjälper oss att förstå och respektera andras känslor och behov.
5. Vad kan hända om rättigheter inte respekteras?	Konflikter och orättvisor kan uppstå.
6. Hur kan vi lösa konflikter rättvist?	Genom att lyssna på båda sidor och hitta en lösning som respekterar alla inblandade.
7. Vad lär vi oss av boken om att vara en del av samhället?	Vi lär oss om vikten av att förstå våra egna och andras rättigheter.
8. Hur kan vi använda bokens budskap i vårt eget liv?	Genom att tänka på rättigheter och relationer när vi interagerar med andra människor.

Hemuppgift

Eleverna ska skriva en kort uppsats om vad rättigheter betyder för dem och hur dessa påverkar deras relationer med andra. De ska reflektera över ett exempel från boken och koppla det till egna erfarenheter.

Citat

"Rättvisa består inte i att ge varje människa samma, utan det som var och en förtjänar." - Aristoteles, 350 f.Kr.

Detta citat handlar om rättvisa och hur det är viktigt att rättigheter inte bara ges utan även fördelas på ett sätt som passar individens behov och förtjänst. Det knyter an till temat i lektionen genom att få eleverna att reflektera på rättvisa i relationer och samhället.

Tags: [2005](#), [Åk. 4 - 6](#), [Okategoriserade](#), [Svenska](#)